KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2021/1108,

5. juuli 2021,

millega tunnustatakse, et Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted on tuletistehingute puhul, mille üle teevad järelevalvet Föderaalreservi Süsteemi nõukogu, pangajärelevalve büroo, föderaalne hoiuste kindlustamise korporatsioon, põllumajanduskrediidiamet ja föderaalne eluasemerahastamise amet, samaväärsed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 (börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta) artikli 11 teatavate nõuetega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta, ([1]) eriti selle artikli 13 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) nr 648/2012 artiklis 13 on ette nähtud mehhanism, mille alusel on komisjonil õigus võtta vastu samaväärsust kinnitavaid otsuseid selle kohta, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted on samaväärsed määruse (EL) nr 648/2012 artiklites 4, 9, 10 ja 11 sätestatud nõuetega, nii et vastaspooled, kes teevad kõnealuse määruse kohaldamisalasse kuuluvaid tehinguid ja kellest vähemalt üks on asutatud kõnealuses kolmandas riigis, tuleks lugeda täitvaks asjaomaseid nõudeid, kuna nad vastavad kõnealuse kolmanda riigi õiguskorra nõuetele. Samaväärsuse kinnitamine aitab kaasa määruse (EL) nr 648/2012 peaeesmärgi – vähendada süsteemset riski ja suurendada tuletisinstrumentide turu läbipaistvust – saavutamisele, tagades kolmandate riikidega kokku lepitud ja kõnealuses määruses sätestatud põhimõtete ühtse kohaldamise rahvusvahelisel tasandil.

(2) Määruse (EL) nr 648/2012 (mida on täiendatud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 149/2013 ([2]) ja komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2016/2251) ([3]) artikli 11 lõigetes 1, 2 ja 3 on sätestatud liidu õigusnõuded, mis käsitlevad börsivälise tuletislepingu tingimuste õigeaegset kinnitamist, portfelli tihendamist ning korda, mille kohaselt viiakse portfellid vastavusse seoses börsiväliste tuletislepingutega, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu. Lisaks on nende sätetega kehtestatud selliste lepingute suhtes kohaldatavad hindamise ja vaidluste lahendamise kohustused („operatsiooniriski maandamise tehnikad“) ning tagatise vahetamise kohustused.

(3) Selleks et kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid saaks käsitada samaväärsena liidu asjaomase korraga operatsiooniriski maandamise tehnikate ja tagatisnõuete puhul, peaks kohaldatava õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete sisuline tulemus olema samaväärne määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 kohaste liidu nõuetega, tagama ametisaladuse kaitse tasemel, mis on samaväärne kõnealuse määruse artiklis 83 sätestatuga. Lisaks tuleb sellist õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku

([1]) ELT L 201, 27.7.2012, lk 1.

([2]) Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 149/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kaudset kliirimiskorda, kliiringukohustust, avalikku registrit, juurdepääsu kauplemiskohale, finantssektoriväliseid vastaspooli ja nende börsiväliste tuletislepingute riskimaandamismeetodeid, mida ei kliirita keskse vastaspoolega (ELT L 52, 23.2.2013, lk 11).

([3]) Komisjoni 4. oktoobri 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/2251, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad riskimaandamismeetmeid börsiväliste tuletislepingute puhul, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu (ELT L 340, 15.12.2016, lk 9).

sundi käsitlevaid sätteid selles kolmandas riigis tulemuslikult kohaldada viisil, mis on õiglane ja moonutusi mittetekitav. Samaväärsuse hindamiseks seega kontrollitakse, kas kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted tagavad, et sellised börsivälised tuletislepingud, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu ja mis sõlmitakse vähemalt ühe kõnealuses kolmandas riigis asuva vastaspoolega, ei kujuta endast liidu finantsturgudele suuremat riski ega tekita seega liidus vastuvõetamatut süsteemset riski.

(4) Komisjon sai 1. septembril 2013 tehnilise nõuande ([4]) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvelt (ESMA) USA õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete kohta seoses muu hulgas operatsiooniriski maandamise tehnikate ja tagatistega, mida kohaldatakse keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute suhtes. ESMA keskendus oma tehnilises nõuandes aga eeskirjadele, mille olid välja andnud kaubafutuuridega kauplemise komisjon (Commodity Futures Trading Commission, CFTC) ja väärtpaberite ja börsitehingute komisjon (Securities and Exchange Commission, SEC) ning mis ei hõlmanud eeskirju, mida kohaldatakse vastaspoolte suhtes, keda reguleerivad Föderaalreservi Süsteemi nõukogu (Board of Governors of the Federal Reserve System, FRS), pangajärelevalve büroo (Office of the Comptroller of the Currency, OCC), föderaalne hoiuste kindlustamise korporatsioon (Federal Deposit Insurance Corporation, FDIC), põllumajanduskrediidiamet (Farm Credit Administration, FCA) ja föderaalne eluasemerahastamise amet (Federal Housing Finance Agency, FHFA) (ühiselt „USA usaldatavusnõuetega seotud reguleerivad asutused“).

(5) Komisjon on arvesse võtnud pärast ESMA tehnilise nõuande saamist toimunud regulatiivseid muutusi. Käesolev otsus ei põhine üksnes USAs kohaldatava õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete võrdleval analüüsil, vaid hinnati ka nende nõuete tulemust ja nende sobivust kõnealustest lepingutest tulenevate riskide maandamiseks viisil, mida peetakse samaväärseks määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõuete tulemusega.

(6) USAs börsiväliste tuletislepingute suhtes kohaldatav õigus- ja järelevalvekord ning riiklikku sundi käsitlevad sätted on sätestatud Dodd-Franki Wall Streeti reformi ja tarbijakaitse seaduse (edaspidi „Dodd-Franki seadus“) VII jaotises ning spetsiaalsetes rakenduseeskirjades, mille on vastu võtnud USA usaldatavusnõuetega seotud reguleerivad asutused.

(7) Dodd-Franki seaduses puuduvad operatsiooniriski maandamise tehnikatega samaväärsed eeskirjad, mida kohaldataks selliste börsiväliste tuletisinstrumentide suhtes, mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu, ning USA usaldatavusnõuetega seotud reguleerivad asutused ei ole välja andnud eeskirju ega määrusi, millega kehtestataks samaväärsed nõuded. Seetõttu ei hõlma käesolev otsus õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevaid sätteid, mida kohaldatakse selliste börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtud tehingute suhtes, mille teeb ühelt poolt USA usaldatavusnõuetega seotud reguleerivate asutuste reguleeritav vastaspool ja teiselt poolt liidus asutatud vastaspool, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõudeid, ning mis on seotud õigeaegse kinnitamise, portfelli tihendamise ja vastavusse viimise ning hindamise ja vaidluste lahendamise kohustustega.

(8) Liidus kohaldatakse keskse vastaspoole kaudu kliirimata börsiväliste tuletislepingute suhtes artikli 11 lõike 3 kohaselt tagatise vahetamise kohustust („tagatisnõue“). Selle reegli kohaselt peavad kõik vastaspooled vahetama muutuvtagatisi ja teatavat künnist ületavad vastaspooled peavad vahetama alustamise tagatisi. Seda silmas pidades peab iga vastaspool, keda reguleerib USA usaldatavusnõuetega seotud reguleeriv asutus, järgima kõnealuse reguleeriva asutuse vastu võetud reeglit, mis on sätestatud föderaaleeskirjade koodeksi 12. jaotises vastavalt 45. osas (OCC puhul), 237. osas (FRSi puhul), 349. osas (FDICi puhul), 624. osas (FCA puhul) ja 1221. osas (FHFA puhul) (ühiselt „vahetustehingu tagatise reegel“).

(9) Vahetustehingu tagatise reeglit kohaldatakse selliste vahetustehingute ja väärtpaberipõhiste vahetustehingute suhtes, mille ühel pool on hõlmatud vahetustehinguüksused ja muud vahetustehinguüksused, finantssektori lõppkasutajad, kellel on vahetustehingutes oluline riskipositsioon, ning teatavatel tingimustel ka lõppkasutajad, kellel ei ole vahetustehingutes olulist riskipositsiooni, ning teisel pool muud vastaspooled, nagu riigid, mitmepoolsed arengupangad või Rahvusvaheliste Arvelduste Pank. Selleks et üksusel oleks vahetustehingutes oluline riskipositsioon, peab tema kliirimata börsiväliste tuletisinstrumentide keskmine päevane tinglik koguväärtus eelmise kalendriaasta juunis, juulis ja augustis ületama 8 miljardit USA dollarit, ning delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 artiklis 28 sätestatud samalaadne künnis on 8 miljardit eurot. Liidus ei ole muutuvtagatise vahetamise nõudel olulisuse künnist ja seda kohaldatakse kõigi vastaspoolte suhtes, kes kuuluvad määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 kohaldamisalasse. Vahetustehingu tagatise reegli järgi nõutav alustamise ja muutuvtagatise kombineeritud minimaalne ülekandesumma on 500 000 USA dollarit, ning delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 artiklis 25 on vastav nõue 500 000 eurot. Võttes arvesse, et valuutade kursivahe mõju ei ole suur, tuleks neid summasid käsitada samaväärsena.

([4]) ESMA/2013/BS/1157, „Technical advice on third country regulatory equivalence under EMIR – US“, lõpparuanne, ESMA, 1. september 2013.

(10) Vahetustehingu tagatise reegli nõudeid kohaldatakse Dodd-Franki seaduse 721. jaos määratletud vahetustehingute ja Dodd-Franki seaduse 761. jaos määratletud väärtpaberipõhiste vahetustehingute suhtes, hõlmates seega peaaegu kõik määruses (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletislepingutena määratletud lepingud, välja arvatud valuutaforvardid ja välisvaluuta vahetustehingud, millele vahetustehingu tagatise reegliga nõudeid ei kehtestata. Lisaks ei ole vahetustehingu tagatise reeglis ette nähtud struktureeritud toodete (sealhulgas pandikirjad ja väärtpaberistamised) erikohtlemist. Liidus on välisvaluuta vahetuslepingud ja valuutaforvardid vabastatud alustamise tagatise nõudest ning tuletisinstrumendid, mis on seotud pandikirjadega riski maandamise eesmärgil, võib samuti vabastada alustamise tagatise nõuetest. Seepärast tuleks käesolevat otsust kohaldada ainult börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtud tehingute suhtes, mille puhul on tagatis kohustuslik nii liidu õiguse kui ka vahetustehingu tagatise reegli kohaselt.

(11) Vahetustehingu tagatise reegli nõuded alustamise tagatise arvutamisele on samaväärsed määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõuetega. Sarnaselt delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 IV lisaga on vahetustehingu tagatise reegli kohaselt lubatud kasutada standardmeetodit. Alternatiivselt võib selle arvutuse tegemiseks kasutada kolmanda isiku mudeleid või sisemudeleid, kui need mudelid sisaldavad teatavaid konkreetseid parameetreid, sealhulgas minimaalseid usaldusvahemikke ja riski võimendustagatise perioode ning teatavaid varasemate perioodide andmeid, sealhulgas stressiperioodide kohta. Need mudelid peab heaks kiitma asjaomane USA usaldatavusnõuetega seotud reguleeriv asutus.

(12) Vahetustehingu tagatise reegli nõuded aktsepteeritud tagatise kohta ja selle kohta, kuidas kõnealust tagatist hoitakse ja eraldatakse, on samaväärsed nendega, mis on sätestatud delegeeritud määruse (EL) 2016/2251 artiklis 4. Vahetustehingu tagatise reegel sisaldab samaväärset aktsepteeritud tagatiste loetelu. Vahetustehingu tagatise reeglit tuleks seepärast käsitada samaväärsena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 alusel sätestatuga.

(13) Mis puutub ametisaladuse kaitse samaväärsusesse, siis USAs kohaldatakse föderaalsete reguleerivate asutuste suhtes privaatsuse seadust (Privacy Act) ja teabevabaduse seadust (Freedom of Information Act, FOIA). FOIA kohaselt peab eraisik või organisatsioon võtma paljudel juhtudel meetmeid, et tagada esitatud teabe konfidentsiaalne käsitlemine. Seega tagavad privaatsuse seadus ja FOIA ametisaladuse hoidmisel, sealhulgas ametiasutuste ja kolmandate poolte vahetatud ärisaladuse kaitse, samaväärse taseme sellega, mis on sätestatud määruse (EL) nr 648/2012 VIII jaotises. USA nõudeid tuleks käsitada pakkuvat ametisaladuse kaitset, mis on samaväärne määrusega (EL) nr 648/2012 tagatava kaitsega.

(14) USA õiguskorras on USA usaldatavusnõuetega seotud reguleerivatel asutustel tõhusa järelevalve ja riikliku sunni osas laialdased uurimis- ja järelevalvevolitused hinnata, kas hõlmatud vahetustehinguüksused järgivad vahetustehingu tagatise reeglit. USA usaldatavusnõuetega seotud reguleerivad asutused saavad võtta mitmesuguseid järelevalvemeetmeid, et peatada kohaldatavate nõuete rikkumine. Peale selle on USA õigusraamistikuga nähtud ette tsiviilkaristused, sealhulgas ajutised või alalised lähenemiskeelud või kohtumäärused ja trahvid, samuti kriminaalkaristused kohaldatavate nõuete rikkumise puhul. Seega tuleks teha otsus, et nende meetmetega on Dodd-Franki seaduse, kaubabörsi seaduse, väärtpaberituru seaduse, vahetustehingu tagatise reegli, samuti vajaduse korral CFTC ja SECi määruste alusel tagatud asjaomase õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete tulemuslik kohaldamine õiglasel ja moonutusi mittetekitaval viisil, nii et tagatud on tõhus järelevalve ja riiklik sund.

(15) Käesoleva otsusega tunnustatakse USA usaldatavusnõuetega seotud reguleerivate asutuste poolt börsiväliste tuletislepingute suhtes kehtestatud ja otsuse vastuvõtmise ajal kehtinud siduvate nõuete samaväärsust. Komisjon jälgib koostöös ESMAga korrapäraselt õigus- ja järelevalvekorra ning riiklikku sundi käsitlevate sätete arengut ja tulemuslikku rakendamist börsiväliste tuletislepingute puhul seoses tingimuste õigeaegse kinnitamise, portfelli tihendamise ja vastavusse viimise, lepingute hindamise, vaidluste lahendamise kohustuste ja tagatisnõuetega, mida kohaldatakse selliste börsiväliste tuletislepingute suhtes, mida ei kliirita keskse vastaspoolega ja mille kohta käesolev otsus vastu võeti. Komisjon võib oma järelevalvetegevuse raames nõuda, et USA usaldatavusnõuetega seotud reguleerivad asutused esitaksid teavet regulatiivsete ja järelevalvealaste muutuste kohta. Komisjon võib korraldada spetsiaalseid hindamisi, kui asjaomaste muutuste tõttu on vaja, et komisjon hindaks käesoleva otsusega kinnitatud samaväärsust uuesti. Sellise ümberhindamise tulemusel võidakse käesolev otsus kehtetuks tunnistada, mistõttu hakataks vastaspoolte suhtes automaatselt taas kohaldama kõiki määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõudeid.

(16) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 13 lõike 3 kohaldamisel käsitatakse Ameerika Ühendriikide õigus- ja järelevalvekorda ning riiklikku sundi käsitlevad sätteid selliste tagatiste vahetamisel, mida kohaldatakse tehingute suhtes, mida reguleeritakse Dodd-Franki seaduse 721. jaos määratletud „vahetustehingutena“ või Dodd-Franki seaduse 761. jaos määratletud „väärtpaberipõhiste vahetustehingutena“ ja mida ei kliirita keskse vastaspoole kaudu, samaväärsena määruse (EL) nr 648/2012 artikli 11 lõike 3 nõuetega, kui vähemalt üks sellise tehingu vastaspooltest on asutatud USAs ja on Föderaalreservi Süsteemi nõukogu (FRS), pangajärelevalve büroo (OCC), föderaalse hoiuste kindlustamise korporatsiooni (FDIC), põllumajanduskrediidiameti (FCA) või föderaalse eluasemerahastamise ameti (FHFA) kohaselt hõlmatud vahetuslepinguüksus ning vastaspoole suhtes kohaldatakse vahetustehingu tagatise reeglit, mis on sätestatud föderaaleeskirjade koodeksi 12. jaotises – vastavalt 45. osas (OCC puhul), 237. osas (FRSi puhul), 349. osas (FDICi puhul), 624. osas (FCA puhul) ja 1221. osas (FHFA puhul) (ühiselt „vahetustehingu tagatise reegel“).

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 5. juuli 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN